

SIKKERHETS DATABLAD

FERSK FABRIKKBLANDET

BETONG

SDS i henhold til EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), Annex II-EU

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

Utgitt dato 25.02.2015

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn FERSK FABRIKKBLANDET BETONG
Synonymer Fabrikkblandet betong i fasthetsklasser B10 til B95 i henhold til NS-EN 206 til betongkonstruksjoner i bestandighetsklasser M90, M60, M45, MF45, M40, MF40.

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Produktgruppe Betong.
Kjemikaliets bruksområde Betongkonstruksjoner.
Relevant identifiserte bruksområder SU19 Bygg-og anleggsarbeid

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Etterfølgende bruker

Firmanavn Syltemoa Sandtak AS
Besøksadresse Syltemoa
Postadresse Postboks 107
Postnr. 6211
Poststed VALLDAL
Land Norge
Telefon 70257711
E-post post@syltemoa.no
Hjemmeside <http://www.syltemoa.no>
Org. nr. 976482425
Kontaktperson Frode M. Døving

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Giftinformasjonen: 22 59 13 00

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til Xi; R41
67/548/EEC eller 1999/45/EC R38
Klassifisering i henhold til CLP (EC) Skin Irrit. 2; H315
No 1272/2008 [CLP/GHS] Eye Dam. 1; H318
Stoffets/blandingens farlige egenskaper Irriterer huden.
Gir alvorlig øyeskade.
Tilleggsinformasjon om klassifisering Se utfyllende opplysninger (avsnitt 16).

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Portland sement:10 - 20 %
Signalord	Fare
Faresetninger	H315 Irriterer huden. H318 Gir alvorlig øyeskade.
Sikkerhetssetninger	P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm. P302 + P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann. P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

2.3 Andre farer

PBT / vPvB	Ikke PBT / vPvB.
------------	------------------

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Portland sement	CAS-nr.: 65997-15-1 EC-nr.: 266-043-4	Xi; R37/38, R41 STOT SE3; H335 Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318	10 - 20 %
Beskrivelse av blandingen	Konstruksjonsmateriale på mineralbasis. Inneholder vann og tilslagsmidler.		
Komponentkommentarer	Der tilsetningsstoffer tilsettes på byggeplass må sikkerhetsdatablad på disse foreligge. Portland sementen inneholder maksimalt 2 mg vannløselige kromater pr. kg. tørr sement. Se avsnitt 16 for forklaring av R- og H-setninger.		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se avsnitt 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113.
Innånding	Ikke relevant. Frisk luft, ro og varme.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis det oppstår symptomer.
Øyekontakt	Skyll straks med mye vann. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Fortsett å skylle i 30 minutter. Ved lengre tids skylling, anvend lunkent vann for å unngå skade på øyet. Transport til lege. Fortsett skyllingen under transporten.
Svelging	Skyll munnen grundig. Drikk et par glass vann eller melk. Gi aldri væske til en bevisstløs person. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Kjemikaliet irriterer huden og kan forårsake kløe, svie og rødhet. Fare for alvorlig øyeskade. Fremkaller store smerter og alvorlige øyeskader.
--------------------------------	--

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon Ingen spesiell, se avsnitt 4.1.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Sløkkingsmidler

Passende brannslukningsmidler Velges i forhold til omgivende brann.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer Kjemikaliet er ikke klassifisert som brannfarlig. Kjemikaliet er ikke brennbart. Det forventes ingen farlige forbrenningsprodukter.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.

Annen informasjon Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring Spill samles opp mekanisk. Samles opp i egnede beholdere og leveres som avfall i henhold til seksjon 13. Små mengder løses/fortynnes med vann og spyles til avløp.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger Se også avsnitt 8 og 13.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering Arbeidsforhold tilrettelegges slik at direkte kontakt unngås. Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8.

Beskyttende tiltak

Råd om generell yrkeshygiene Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hendene etter hvert skift og før spising, røyking eller bruk av toalett. Vask tilsølte klær før de brukes.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring Kan ikke lagres.

Annen informasjon Oppbevares utilgjengelig for barn.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder Se avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Annen informasjon om grenseverdier Støver ikke. Derfor ingen tiltaks- eller grenseverdi.

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon.

	Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak. Verneutstyrets egnethet og slitestyrke vil avhenge av bruksområde.
--	---

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Normalt ikke nødvendig.
----------------	-------------------------

Håndvern

Håndvern	Benytt hansker av motstandsdyktig materiale, f.eks.: Nitrilgummi. Naturgummi, neopren eller PVC.
Referanser til relevante standarder	NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer). NS-EN 420 (Vernehansker - Generelle krav og prøvingsmetoder).
Gjennomtrengningstid	> 8 timer. Andre hansketyper kan anbefales av hanskeleverandøren.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Bruk tettsittende vernebriller eller ansiktsskjerm (iht EN 166).
---------	--

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt. Bruk støvler (buksene utenpå støvlene).
----------------------------	--

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn. Se også avsnitt 12.
---------------------------------	---

Annen informasjon

Annen informasjon	Mulighet for øyeskylling må finnes på arbeidsplassen. Nøddusj bør være tilgjengelig på arbeidsplassen.
-------------------	--

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Lettflytende til tungtflytende eller jordfuktig masse.
Farge	Grå. Kan være pigmentert.
Lukt	Karakteristisk
Kommentarer, Luktgrense	Ikke kjent.
pH (bruksløsning)	Verdi: ~ 12
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: ~ 0 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: ~ 100 °C
Kommentarer, Flammepunkt	Ikke brennbart.
Kommentarer, Fordampningshastighet	Ikke kjent.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke relevant, se flammepunkt.
Kommentarer, Eksplosjonsgrense	Ikke kjent.
Kommentarer, Damptrykk	Ikke relevant.
Kommentarer, Damptetthet	Ikke relevant.
Relativ tetthet	Verdi: ~ 2400 kg/m ³
Kommentarer, Bulktetthet	Ikke kjent.
Løselighet i vann	Fullstendig blandbar.
Kommentarer, Fordelingskoeffisient: n-oktanol / vann	Ikke kjent.
Kommentarer, Selvantennelighet	Ikke relevant.
Kommentarer, Dekomponeringstemperatur	Dekomponerer ikke.
Kommentarer, Viskositet	Variierer.
Eksplorative egenskaper	Ikke eksplosiv.
Oksiderende egenskaper	Ikke oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer Ingen ytterligere informasjon er tilgjengelig.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Ingen reaktivitetsfare.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Ingen farlige reaksjoner er kjent.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Ingen kjente.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Ingen kjente.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Farlige spalttingsprodukter Ingen farlige spalttingsprodukter.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Toksikologisk informasjon

Andre toksikologiske data Ferdig herdet kjemikalie anses ikke å medføre noen helsefare.

Akutt toksisitet estimatet for blanding

Vurdering av akutt toksisitet klassifisering Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.

Potensielle akutte effekter

Innånding Ikke relevant.

Hudkontakt Irriterer huden. Avfetter huden. Kan gi sprekke dannelse og eksem.

Øyekontakt Fare for alvorlig øyeskade.

Svelging Ikke sannsynlig på grunn av produktets form. Stoffet virker irriterende på slimhinnen og kan eventuelt gi magesmerter ved svelging.

Irritasjon Irriterer huden.

Etsende Gir alvorlige skader på øyne.

Aspirasjonsfare Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Forsinket / Repeterende

Hudkontakt Langvarig eller gjentatt påvirkning kan forårsake irritasjon/svie og sårskader.

Allergi Allergifremkallende egenskaper er ikke kjent. Sementen brukt er kromredusert for å hindre allergier.

Spesifikke målorgantoksisitet - enkelt eksponering Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Spesifikke målorgantoksisitet - gjentatt eksponering Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonstoksiske

Kreft Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Arvestoffskader Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Reproduksjonsskader Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER**12.1. Giftighet**

Økotoksisitet Kjemikaliet er ikke klassifisert som miljøskadelig.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet Produktet reagerer med vann og danner et fast uoppløselig reaksjonsprodukt som ifølge tilgjengelige data ikke er nedbrytbart.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulasjonspotensial Forventes ikke å bioakkumulere.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Blandbar med vann. Synker i vann.

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat Ikke PBT.

vPvB vurderingsresultat Ikke vPvB.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon Utslipp av kjemikaliet til vann kan lokalt gi høy pH med fare for fiskedød.

AVSNITT 13: DISPONERING**13.1. Avfallsbehandlingsmetoder**

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet Kan deponeres i henhold til lokale regler på kommunal fyllplass.

Produktet er klassifisert som farlig avfall Nei

Avfallskode EAL EAL: 17 01 01 betong

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER**14.1. FN-nummer**

Kommentar Ikke farlig i forbindelse med transport under UN, IMO, ADR/RID og IATA/ICAO regler.

14.2. FN-forsendelsesnavn

Kommentar Ikke relevant.

14.3. Transportfareklasse(r)

Kommentar Ikke relevant.

14.4. Emballasjegruppe

Kommentar Ikke relevant.

14.5. Miljøfarer

Kommentar Ikke relevant.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler Ikke relevant.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket**Andre relevante opplysninger**

Andre relevante opplysninger Ikke relevant.

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER**15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**

Referanser (Lover/Forskrifter) FOR 2002-07-16-1139: Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige

	kjemikalier med senere endringer. Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer. FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier. Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet. FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.
Kommentarer	Sement omfattes av punkt 47, og bruken er underlagt begrensninger iht. REACH vedlegg XVII.
Deklarasjonsnr.	Ikke kjent.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
CSR kreves	Nei

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	Skin Irrit. 2; H315; Eye Dam. 1; H318;
Liste over relevante R-setninger (i avsnitt 2 og 3).	R37/38 Irriterer luftveiene og huden. R38 Irriterer huden R41 Fare for alvorlig øyeskade.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H318 Gir alvorlig øyeskade. H315 Irriterer huden. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Brukte forkortelser og akronymer	PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig) vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende EAL-kode: kode fra EUs felles klassifiseringssystem for avfall (EWC = European Waste Code)
Utfyllende opplysninger	Kjemikaliet får ikke klassifisering Xi; R37 Irriterer luftveiene og STOT SE3; H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene, da kjemikalie ikke kan støve.
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Felles mal utarbeidet for FABEKO Norsk Fabrikkbetongforenings medlemmer.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Nytt sikkerhetsdatablad
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er kvalitetsskontrollert av Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. ISO 9001:2008.
Versjon	1
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Syltemoa Sandtak AS
Utarbeidet av	Teknologisk Institutt as v/ Sissel Rogstad